

Test žáka

Zdroj testu: Celoplošná zkouška 2

Školní rok 2012/2013

ČESKÝ JAZYK

Jméno: _____ Třída: _____

Škola: _____

NIQES

Národní systém
inspekčního hodnocení
vzdělávací soustavy

Termín provedení testu: _____

Datum vytvoření: 15. 10. 2013

Obtížnost 1**Úloha 1****Vyber správnou odpověď.**

Která z následujících vět je napsána bez chyby?

- Prázdniny ztrávila u babičky.
- Nakonec všechno dobře skončilo.
- Z koše se vysypala zhnílá jablka.
- Zpráva Krkonošského národního parku vyhlásila v některých oblastech zákaz vstupu.

Úloha 2**Vyber správnou odpověď.**

Která z následujících vět je napsána s chybou?

- Večer jsme se hodně nasmáli.
- Pálili ho oči.
- Mouchy a komáři přenášeli různé viry.
- Na koncert přišly davy lidí.

Úloha 3**Vyber správnou odpověď.**

Ve kterém z následujících souvětí je napsaná interpunkce správně?

- Podejte si ruce na usmířenou, vždyť se chováte, jako malé děti.
- Buď budeš chodit pravidelně na tréninky, nebo můžeš fotbalu rovnou nechat.
- Přestože už byla tma děti se nebály.
- Stromek, který zasadil dědeček je už vyšší než já.

Úloha 4

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Kterým z následujících souvětí by uvedený text mohl nejlépe pokračovat?

- Roku 27 př. n. l. Octavianus své nepřátele porazil.
- Augustus byl prvním římským vládcem, který se pyšnil císařským titulem, následoval však dlouhou řadu vojenských diktátorů.
- Celou římskou říši zachvátila krutá občanská válka, v níž stál v čele boje proti senátu Caesarův adoptivní syn Octavianus, později zvaný Augustus.
- Nedělejme si však o Římanech iluze, i Římané považovali své právo vlastnit lidi za samozřejmé.

Úloha 5

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Komu je uvedený text nejspíše určen?

- Zaměstnancům vědeckých knihoven.
- Předškolním dětem.
- Žákům základních škol.
- Odborníkům zaměřeným na starověký Řím.

Úloha 6

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Ve které dvojici se obě slova blíží významem slovu *šance* v posledním odstavci textu a bylo by možné ho každým z těchto slov nahradit?

- příležitost, vítězství
- výhodu, pravdu
- možnost, příležitost
- možnost, výhru

Úloha 7

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Které tvrzení o uvedeném textu platí?

- Je napsán spisovnou češtinou.
- Je napsán básnickým stylem.
- Je napsán pražským nářečím.
- Je napsán hlavně nespisovnou češtinou.

Úloha 8

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Které z následujících slov **neobsahuje** předponu?

- udržet
- zavraždili
- požadoval
- rostoucího

Úloha 9

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Kolik vět tvoří následující souvětí?

Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

- 4
- 5
- 3
- 2

Úloha 10

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

V textu je uvedeno slovo *zbožňoval*. Která možnost uvádí všechny jeho významy?

- miloval
- obdivoval, okouznil, podmanil si
- miloval, chtěl, přál si
- obdivoval, miloval, uctíval

Úloha 11

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Kterou z následujících informací lze z uvedeného textu vyvodit?

- Římští vojáci dostávali dobrý plat, a tak podporovali své velitele.
- Největšího rozkvětu dosáhla římská říše ve 2. stol. př. n. l.
- Caesar se stal bohem.
- Římská říše zasahovala i na území dnešní Francie.

Úloha 12

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Kterým větným členem je spojení *v senátu* v následujícím souvětí?

Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

- předmětem
- příslovečným určením místa
- přívlastkem neshodným
- příslovečným určením způsobu

Úloha 13

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Která z následujících informací přímo vyplývá z uvedeného textu?

- Caesar zemřel v 1. stol. př. n. l.
- Caesar se po své smrti stal nesmrtelným bohem.
- Caesar se stal králem, ale odmítl všechny pocty.
- Caesar před návratem do Říma rozpustil armádu.

Úloha 14

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Které z následujících slov se nejlépe hodí na vynechané místo v posledním odstavci textu?

- protože
- kteří
- aby
- že

Úloha 15

Vyber správnou odpověď.

V polovině 1. století př. n. l. začala být římská říše příliš velká na to, aby mohla být snadno spravována. A co bylo horší – těžko se jí dařilo udržet si kontrolu nad armádou, jejíž charismatičtí velitelé se díky věrnosti svých podřízených mohli opřít o nesmírnou vojenskou sílu.

Jedním takovým vojevůdcem byl Gaius Julius Caesar (asi 102–44 př. n. l.), přemožitel Galie (dnešní Francie). Senát se zalekl jeho rostoucího vlivu, přikázal mu rozpustit armádu a povolal ho zpět do Říma. Caesar se vrátil, avšak v čele vojska, a lid, který ho zbožňoval, požadoval, aby byl prohlášen za krále. Ještě více si tento válečný hrdina získal davy, když tuto poctu okázale odmítl. Roku 44 př. n. l. ho však zavraždili patricijové, jeho sokové, kteří se báli, že je připraví o všechny pravomoci v senátu.

Caesarovi přátelé, kteří tak ztratili šanci získat moc, byli rozhořčeni a naléhali na senát, _____ jejich mrtvého hrdinu prohlásil za boha.

Která odpověď správně uvádí klíčová slova uvedeného textu?

- římská říše - Gaius Julius Caesar – senát
- římská říše – Caesar – bůh
- římská říše – vojáci – dav
- Řecko – císařovi přátelé – smrt

Úloha 16

Vyber správnou odpověď.

Která možnost vhodně doplní následující začátek souvětí?

Utíkal jsem z lesa rychle,...

- že jsem se polekal.
- aby jel vlak.
- že jsem našel houby.
- protože jsem se bál.

Úloha 17

Vyber správnou odpověď.

Kterými slovy lze v následujících větách nahradit sloveso *být* při zachování stejného smyslu vět?

V údolí je potůček. Za devatero horami je malé království.

- pluje, roste
- byl, leží
- se rozkládá, bude
- teče, leží

Úloha 18

Vyber správnou odpověď.

Co je celým přísudkem v následující větě?

Pamatovali jsme si dobře všechny kamarády z letního tábora.

- pamatovali jsme si
- pamatovali
- jsme si dobře
- jsme si

Úloha 19

Vyber správnou odpověď.

Kterou grafickou stavbu má následující souvětí?

Životní prostředí není pouze auta, ale také ho znečišťují velké továrny, které vypouštějí do ovzduší mnoho škodlivých látek.

- 1VHa, 2VH, 1VHb
- 1VV, 2VH, 3VH, 4VV
- 1VH, 2VV, 3VV
- 1VH, 2VH, 3VV

Úloha 20

Vyber správnou odpověď.

Která odpověď obsahuje pouze slovesa v minulém čase?

- nakoupíme, domluvil, prozkoumali
- promluvil, neznala, upravíme
- nazdobili jsme, přidělal jsem, poprosila
- dodělali jsme, pláče, sebere

Úloha 21

Vyber správnou odpověď.

Jak lze popsat člověka, který je pracovitý?

- Je pilný jako včelička.
- Kdo šetří, má za tři.
- Má zlaté srdce.
- Má něco za lubem.

Úloha 22

Vyber správnou odpověď.

Ve které odpovědi odpovídají slova následujícímu pořadí slovních druhů?

podstatné jméno, přídavné jméno, číslovka

- dobrota, veselý, třetí
- smutný, hlas, pět
- kalendář, špatně, osm
- hrnek, dobrý, hodně

Úloha 23

Vyber správnou odpověď.

Které slovo patří do následující definice?

_____ čerpá z dějů, jež se odehrály v minulosti. Mívá historické jádro (u jejího vzniku byla historická událost, osobnost apod.), ale ponejvíce za svou podobu vděčí fantazii autorů. Vážou se k různým místům (např. městům, hradům apod.), nebo vyprávějí o dějinách národů, rodů a o významných osobnostech.

- Bajka
- Pověst
- Povídka
- Pohádka

Úloha 24

Vyber správnou odpověď.

Impulzem pro trestnou činnost dětí a mladistvých je v řadě případů alkohol, případně jiná návyková látka zvyšující agresivitu a nepřiměřené reakce. Příprava trestné činnosti je nedokonalá, obvykle schází prvek plánování, častá je i nedostatečná příprava vhodných nástrojů ke spáchání trestného činu. Trestná činnost se vyznačuje neúměrnou tvrdostí, která se projevuje devastací předmětů a znehodnocením zařízení.

(podle <http://www.ostrovzl.cz/prevence/kriminalita-delikvence-vandalismus/>)

Které z následujících tvrzení o uvedeném textu platí?

- Text je převzat z učebnice.
- Text by mohl mít nadpis Kriminalita mladistvých.
- Autor chtěl tímto textem ovlivnit voliče. Je napsán spisovnou češtinou.
- Text je napsán nespisovnou češtinou.

Úloha 25

Vyber správnou odpověď.

Impulzem pro trestnou činnost dětí a mladistvých je v řadě případů alkohol, případně jiná návyková látka zvyšující agresivitu a nepřiměřené reakce. Příprava trestné činnosti je nedokonalá, obvykle schází prvek plánování, častá je i nedostatečná příprava vhodných nástrojů ke spáchání trestného činu. Trestná činnost se vyznačuje neúměrnou tvrdostí, která se projevuje devastací předmětů a znehodnocením zařízení.

(podle <http://www.ostrovzl.cz/prevence/kriminalita-delikvence-vandalismus/>)

V textu se vyskytují slova cizího původu *agresivita* a *devastace*. Která slova českého původu mají stejný význam?

- opilství, ničení
- útočnost, ničení
- účel, ničení
- ospalost, vyhazování

Úloha 26

Vyber správnou odpověď.

„Jez pomalou, synáčku,“ napomenula mě máti šeptem, „není žádný spěch.“

Žádný spěch! Když Roger čeká u zahradní branky, čilá černá figurka, a vyhlíží mě dychtivýma hnědýma očima? Žádný spěch, když první ospalé cikády už začaly zkoušet svá fidlátka mezi olivami? Žádný spěch, když ostrov čeká v ranní svěžesti, zářivý jako hvězda a nabízí se k průzkumu? Ale stěží jsem mohl očekávat, že rodina tohle mé stanovisko pochopí, zpomalil jsem tedy tempo jídla, dokud jsem neviděl, že jejich pozornost upoutalo něco jiného, a potom jsem se zase cpal, co mi ústa stačila.

Když jsem dojedl snídani, vyklouzl jsem od stolu a zvolna vykročil k brance, kde seděl Roger, (...) zavrtěl pahýlem ocasu a strkal mě do ruky čenichem.

(G. Durrell: *O mé rodině a jiné zvířeně*)

Které z následujících slov má opačný význam než slovo *pomalů* z první věty uvedeného textu?

- klidně
- rychle
- loudavě
- brzy

Úloha 27

Vyber správnou odpověď.

„Jez pomalů, synáčku,“ napomenula mě máti šeptem, „není žádný spěch.“

Žádný spěch! Když Roger čeká u zahradní branky, čilá černá figurka, a vyhlíží mě dychtivýma hnědýma očima? Žádný spěch, když první ospalé cikády už začaly zkoušet svá fídlátka mezi olivami? Žádný spěch, když ostrov čeká v ranní svěžesti, zářivý jako hvězda a nabízí se k průzkumu? Ale stěží jsem mohl očekávat, že rodina tohle mé stanovisko pochopí, zpomalil jsem tedy tempo jídla, dokud jsem neviděl, že jejich pozornost upoutalo něco jiného, a potom jsem se zase cpal, co mi ústa stačila.

Když jsem dojedl snídani, vyklouzl jsem od stolu a zvolna vykročil k brance, kde seděl Roger, (...) zavrtěl pahýlem ocasu a strkal mě do ruky čenichem.

(G. Durrell: *O mé rodině a jiné zvířeně*)

Které tvrzení platí o vypravěči příběhu?

- Vypravěčem příběhu je maminka.
- Vypravěčem příběhu je dívka.
- Vypravěčem příběhu je chlapec a příběh vypráví v 1. osobě.
- Vypravěčem příběhu je chlapec a příběh vypráví ve 3. osobě.

Úloha 28

Vyber správnou odpověď.

„Jez pomalů, synáčku,“ napomenula mě máti šeptem, „není žádný spěch.“

Žádný spěch! Když Roger čeká u zahradní branky, čilá černá figurka, a vyhlíží mě dychtivýma hnědýma očima? Žádný spěch, když první ospalé cikády už začaly zkoušet svá fídlátka mezi olivami? Žádný spěch, když ostrov čeká v ranní svěžesti, zářivý jako hvězda a nabízí se k průzkumu? Ale stěžít jsem mohl očekávat, že rodina tohle mé stanovisko pochopí, zpomalil jsem tedy tempo jídla, dokud jsem neviděl, že jejich pozornost upoutalo něco jiného, a potom jsem se zase cpal, co mi ústa stačila.

Když jsem dojedl snídani, vyklouzl jsem od stolu a zvolna vykročil k brance, kde seděl Roger, (...) zavrtěl pahýlem ocasu a strkal mě do ruky čenichem.

(G. Durrell: *O mé rodině a jiné zvířeně*)

Označ všechna tvrzení, která o uvedeném textu platí.

- V ukázce hovoří tři postavy.
- Na chlapce čeká u branky pes.
- Hlavní postava ukázky chce jít prozkoumat ostrov.
- Maminka zakazuje chlapci chodit ven.

Úloha 29

Vyber správnou odpověď.

„Jez pomal, synáčku,“ napomenula mě máti šeptem, „není žádný spěch.“

Žádný spěch! Když Roger čeká u zahradní branky, čilá černá figurka, a vyhlíží mě dychtivýma hnědýma očima? Žádný spěch, když první ospalé cikády už začaly zkoušet svá fídlátka mezi olivami? Žádný spěch, když ostrov čeká v ranní svěžesti, zářivý jako hvězda a nabízí se k průzkumu? Ale stěží jsem mohl očekávat, že rodina tohle mé stanovisko pochopí, zpomalil jsem tedy tempo jídla, dokud jsem neviděl, že jejich pozornost upoutalo něco jiného, a potom jsem se zase cpal, co mi ústa stačila.

Když jsem dojedl snídani, vyklouzl jsem od stolu a zvolna vykročil k brance, kde seděl Roger, (...) zavrtil pahýlem ocasu a strkal mě do ruky čenichem.

(G. Durrell: *O mé rodině a jiné zvířeně*)

Které z následujících spojení obsahuje přirovnání?

- ...ostrov čeká v ranní svěžesti, zářivý jako hvězda
- Žádný spěch!
- ...a vyhlíží mě dychtivýma hnědýma očima
- ...a potom jsem se zase cpal...

Úloha 30

Vyber správnou odpověď.

Ať žije koupel večerní,
když spláchnem prach a bláto v ní!
Nezpívá jenom pitomec,
Že horká voda je krásná věc!
Líbezný zvuk má tichý déšť,
Potůček z kopce hopkuje;
lepší než stružka zvonící
je horká voda pářící.

(...)

Vodotrysk, to je nádhera,
Když voda k nebi vyvěrá,
Lepší než chladná fontána
Je v horké šplouchat _____

(J. R. R. Tolkien: Pán prstenů)

Které tvrzení určitě platí o mluvčím básně?

- Jedná se o někoho, kdo se raduje z toho, že se může vykoupat v teplé vodě.
- Jedná se o Vodníka.
- Jedná se o chlapce, který má rád vodotrysky, fontány a moře.
- Jedná se o někoho, kdo se nerad koupe, ale rád pije něco studeného.

Úloha 31

Vyber správnou odpověď.

Ať žije koupel večerní,
když spláchnem prach a bláto v ní!
Nezpívá jenom pitomec,
Že horká voda je krásná věc!
Líbezný zvuk má tichý déšť,
Potůček z kopce hopkuje;
lepší než stružka zvonící
je horká voda pářící.

(...)

Vodotrysk, to je nádhera,
Když voda k nebi vyvěrá,
Lepší než chladná fontána
Je v horké šplouchat _____

(J. R. R. Tolkien: Pán prstenů)

Které slovo se nejlépe hodí na vynechané místo na konci básně?

- rukou
- kapkami
- nohama
- dlaněmi

Úloha 32

Vyber správnou odpověď.

Ať žije koupel večerní,
když spláchnem prach a bláto v ní!
Nezpívá jenom pitomec,
Že horká voda je krásná věc!
Líbezný zvuk má tichý déšť,
Potůček z kopce hopkuje;
lepší než stružka zvonící
je horká voda pářící.

(...)

Vodotrysk, to je nádhera,
Když voda k nebi vyvěrá,
Lepší než chladná fontána
Je v horké šplouchat _____

(J. R. R. Tolkien: *Pán prstenů*)

Které z následujících tvrzení o uvedené básni platí?

- Je to báseň lyrická, psaná pravidelným veršem.
- Je to báseň epická, psaná nepravidelným veršem.
- Je to báseň prozaická.
- Je to balada, autor nepoužívá rým.

Úloha 33

Vyber správnou odpověď.

V koruně stromu měl hnízdo havran. V dutém kmenu stromu měl _____ had. Kdykoli havran se svou družkou vyseděli mladé, had jim je bez milosti sežral. Jejich domlouvám, prosbám se smál. Jednoho jara to už samička nesnesla.

Řekla havranovi: „Jestli se to stane ještě jednou, vyklovám mu oči.“

Havran odpověděl: „Zapomínáš, že had má kromě očí také jedovatý chřtán. Tady ti pomůže jen lest. K blízkému jezeru se chodí koupat kníže, vždy se svleče a položí si do trávy zlatý řetěz. Ty ten řetěz vezmi a hod' ho do hadova doupěte. Ostatní uvidíš.“

Havranice učinila, co havran řekl. Když sluhové viděli, že odnáší zlatý řetěz, rozběhli se za ní. Havranice hodila řetěz do dutiny. Sluhové běželi ke stromu. Z dutiny na ně zasyčel had. Knížecí lidé popadli kameny a utloukli ho.

(podle J. Vladislava: *Světla z Kanopu*)

V knize jsou na konci uvedeného příběhu ještě dva následující verše. Co toto dvojverší vyjadřuje?

Síla Isti je strašná síla.

Slabým však jen ta už zbyla.

- přímou řeč
- ponaučení
- refrén
- hádanku

Úloha 34

Vyber správnou odpověď.

V koruně stromu měl hnízdo havran. V dutém kmenu stromu měl _____ had. Kdykoli havran se svou družkou vyseděli mladé, had jim je bez milosti sežral. Jejich domlouvám, prosbám se smál. Jednoho jara to už samička nesnesla.

Řekla havranovi: „Jestli se to stane ještě jednou, vyklovám mu oči.“

Havran odpověděl: „Zapomínáš, že had má kromě očí také jedovatý chřtán. Tady ti pomůže jen lest. K blízkému jezeru se chodí koupat kníže, vždy se svleče a položí si do trávy zlatý řetěz. Ty ten řetěz vezmi a hod' ho do hadova doupěte. Ostatní uvidíš.“

Havranice učinila, co havran řekl. Když sluhové viděli, že odnáší zlatý řetěz, rozběhli se za ní. Havranice hodila řetěz do dutiny. Sluhové běželi ke stromu. Z dutiny na ně zasyčel had. Knížecí lidé popadli kameny a utloukli ho.

(podle J. Vladislava: Světla z Kanopu)

Kterým literárním útvarem ukázka je?

- bajkou
- mýtem
- komedií
- pověstí

Úloha 35

Vyber správnou odpověď.

V koruně stromu měl hnízdo havran. V dutém kmenu stromu měl _____ had. Kdykoli havran se svou družkou vyseděli mladé, had jim je bez milosti sežral. Jejich domlouvám, prosbám se smál. Jednoho jara to už samička nesnesla.

Řekla havranovi: „Jestli se to stane ještě jednou, vyklovám mu oči.“

Havran odpověděl: „Zapomínáš, že had má kromě očí také jedovatý chřtán. Tady ti pomůže jen lest. K blízkému jezeru se chodí koupat kníže, vždy se svleče a položí si do trávy zlatý řetěz. Ty ten řetěz vezmi a hod' ho do hadova doupěte. Ostatní uvidíš.“

Havranice učinila, co havran řekl. Když sluhové viděli, že odnáší zlatý řetěz, rozběhli se za ní. Havranice hodila řetěz do dutiny. Sluhové běželi ke stromu. Z dutiny na ně zasyčel had. Knížecí lidé popadli kameny a utloukli ho.

(podle J. Vladislava: Světla z Kanopu)

Kdo je vypravěčem uvedeného příběhu?

- had
- autorský vypravěč
- kníže
- havran

Úloha 36

Vyber správnou odpověď.

V koruně stromu měl hnízdo havran. V dutém kmenu stromu měl _____ had. Kdykoli havran se svou družkou vyseděli mladé, had jim je bez milosti sežral. Jejich domlouvám, prosbám se smál. Jednoho jara to už samička nesnesla.

Řekla havranovi: „Jestli se to stane ještě jednou, vyklovám mu oči.“

Havran odpověděl: „Zapomínáš, že had má kromě očí také jedovatý chřtán. Tady ti pomůže jen lest. K blízkému jezeru se chodí koupat kníže, vždy se svleče a položí si do trávy zlatý řetěz. Ty ten řetěz vezmi a hod' ho do hadova doupěte. Ostatní uvidíš.“

Havranice učinila, co havran řekl. Když sluhové viděli, že odnáší zlatý řetěz, rozběhli se za ní. Havranice hodila řetěz do dutiny. Sluhové běželi ke stromu. Z dutiny na ně zasyčel had. Knížecí lidé popadli kameny a utloukli ho.

(podle J. Vladislava: Světla z Kanopu)

Které z následujících slov se nejlépe hodí na vynechané místo v prvním odstavci textu?

- jeskyni
- dole
- doupě
- jídlo

Úloha 37

Vyber správnou odpověď.

V koruně stromu měl hnízdo havran. V dutém kmenu stromu měl _____ had. Kdykoli havran se svou družkou vyseděli mladé, had jim je bez milosti sežral. Jejich domlouvám, prosbám se smál. Jednoho jara to už samička nesnesla.

Řekla havranovi: „Jestli se to stane ještě jednou, vyklovám mu oči.“

Havran odpověděl: „Zapomínáš, že had má kromě očí také jedovatý chřtán. Tady ti pomůže jen lest. K blízkému jezeru se chodí koupat kníže, vždy se svleče a položí si do trávy zlatý řetěz. Ty ten řetěz vezmi a hod' ho do hadova doupěte. Ostatní uvidíš.“

Havranice učinila, co havran řekl. Když sluhové viděli, že odnáší zlatý řetěz, rozběhli se za ní. Havranice hodila řetěz do dutiny. Sluhové běželi ke stromu. Z dutiny na ně zasyčel had. Knížecí lidé popadli kameny a utloukli ho.

(podle J. Vladislava: Světla z Kanopu)

Která z následujících vět nejlépe charakterizuje havrana z uvedeného příběhu?

- Havran nemá rád lidi.
- Havran je statečný.
- Havran je hloupý.
- Havran je chytrý.

Úloha 38

Vyber správnou odpověď.

Palačinky

- (1) Mouku, vejce, sůl a vanilkový cukr dáme do misky a postupně přidáváme mléko. Šleháme tak dlouho, dokud těsto nebude krásně řídké a zbavené všech hrudek, které způsobuje mouka.
- (2) Nakonec palačinky potřeme připravenou náplní (marmeládou, ovocem, zmrzlinou).
- (3) Palačinky jsou oblíbenou pochoutkou nejen pro děti, ale i pro dospělé. Jsou báječným zakončením dobrého oběda nebo malým odpoledním zákuskem s čerstvým ovocem, ovocnou omáčkou nebo klasickou ovocnou marmeládou. Co na ně potřebujeme? - 250 ml mléka, 140 g hladké mouky, 3 vejce, 1 balíček vanilkového cukru, špetka soli, olej, nebo máslo na smažení.
- (4) Těsto na rozehřátou pánev naléváme sběračkou. Tenké palačinky smažíme do doby, než mají zlatavou barvu. Že jsou hotové, poznáme tak, že se na pánev už nepřilepují.
- (5) Necháme alespoň 10 minut odstát a zatím si můžeme připravit náplň nebo ovoce do palačinek. Na pánvi si rozehejeme olej, nebo máslo, záleží na tom, na čem se vám lépe smaží.

Věty v úvodním textu jsou zpřeházené. Ve kterém pořadí uvedené očíslované části utvoří logicky na sebe navazující text?

- 1 – 3 – 5 – 4 – 2
- 1 – 2 – 4 – 3 – 5
- 3 – 1 – 5 – 4 – 2
- 3 – 1 – 4 – 5 – 2

Úloha 39

Vyber správnou odpověď.

Palačinky

- (1) Mouku, vejce, sůl a vanilkový cukr dáme do misky a postupně přidáváme mléko. Šleháme tak dlouho, dokud těsto nebude krásně řídké a zbavené všech hrudek, které způsobuje mouka.
- (2) Nakonec palačinky potřeme připravenou náplní (marmeládou, ovocem, zmrzlinou).
- (3) Palačinky jsou oblíbenou pochoutkou nejen pro děti, ale i pro dospělé. Jsou báječným zakončením dobrého oběda nebo malým odpoledním zákuskem s čerstvým ovocem, ovocnou omáčkou nebo klasickou ovocnou marmeládou. Co na ně potřebujeme? - 250 ml mléka, 140 g hladké mouky, 3 vejce, 1 balíček vanilkového cukru, špetka soli, olej, nebo máslo na smažení.
- (4) Těsto na rozehřátou pánev naléváme sběračkou. Tenké palačinky smažíme do doby, než mají zlatavou barvu. Že jsou hotové, poznáme tak, že se na pánev už nepřilepují.
- (5) Necháme alespoň 10 minut odstát a zatím si můžeme připravit náplň nebo ovoce do palačinek. Na pánvi si rozehejeme olej, nebo máslo, záleží na tom, na čem se vám lépe smaží.

Která odpověď obsahuje pouze zdvořněliny?

- miska, pánev
- miska, balíček
- palačinka, balíček
- hrudka, sběračka

Úloha 40

Vyber správnou odpověď.

Palačinky

- (1) Mouku, vejce, sůl a vanilkový cukr dáme do misky a postupně přidáváme mléko. Šleháme tak dlouho, dokud těsto nebude krásně řídké a zbavené všech hrudek, které způsobuje mouka.
- (2) Nakonec palačinky potřeme připravenou náplní (marmeládou, ovocem, zmrzlinou).
- (3) Palačinky jsou oblíbenou pochoutkou nejen pro děti, ale i pro dospělé. Jsou báječným zakončením dobrého oběda nebo malým odpoledním zákuskem s čerstvým ovocem, ovocnou omáčkou nebo klasickou ovocnou marmeládou. Co na ně potřebujeme? - 250 ml mléka, 140 g hladké mouky, 3 vejce, 1 balíček vanilkového cukru, špetka soli, olej, nebo máslo na smažení.
- (4) Těsto na rozehřátou pánev naléváme sběračkou. Tenké palačinky smažíme do doby, než mají zlatavou barvu. Že jsou hotové, poznáme tak, že se na pánev už nepřilepují.
- (5) Necháme alespoň 10 minut odstát a zatím si můžeme připravit náplň nebo ovoce do palačinek. Na pánvi si rozehejeme olej, nebo máslo, záleží na tom, na čem se vám lépe smaží.

Kterým slohovým útvarem uvedený text je?

- vyprávěním
- úvahou
- charakteristikou
- popisem pracovního postupu